

Nunnally Johnson (I)

Elena Ortega

Quan varen contractar Nunnally Johnson per realitzar un guió basat en l'obra de John Steinbeck *The Moon is down*, va escriure a l'autor per demanar-li si tenia algun suggeriment sobre la manera de dur la novel·la a la pantalla. «Fica-t'hi», li va dir Steinbeck; després de tot, ¿no es tractava del mateix guionista que s'havia ficat a *The Grapes of Wrath* (El raïm de la ira), tallant intercapítols, perdent una tercera part de la novel·la i, en general, suavitzant el seu missatge polític?

Durant la producció de *El raïm de la ira*, Steinbeck estava tan obsesionat amb què el guió fos fidel al text que va estar intactes els 75.000\$ dels drets d'autor en un banc per si, una vegada realitzat el film, decidia interposar una demanda judicial contra el seu productor Darryl Zanuck. Però el resultat li va sorprendre gratament; i és que, en eliminar la part descriptiva que tenia l'obra, va augmentar el seu caràcter incisiu i el film va adquirir un to realista i autèntic, gairebé documental. A més, i Steinbeck ho sabia, al film hi havien fet feina els millors professionals de Hollywood: John Ford a la direcció, Zanuck a la producció, Greg Toland a la fotografia, Henry Fonda al repartiment. Cap perjudici li podia causar aquella pel·lícula, més aviat al contrari, donar prestigi a la novel·la.

Va ser precís suavitzar el to revolucionari de El raïm de la ira per la seva versió filmada, com de fet anava a passar al seu propi autor; Steinbeck, al llarg de la seva vida, va evolucionar des de posicionaments esquerrans a la dreta més conservadora. Durant la fase de producció de la pel·lícula, a la primera reunió entre Steinbeck i Johnson, l'escriptor va sucumbir a l'encant de l'home del sud que era Johnson; segons va manifestar la senyora Johnson: «Nunnally i Steinbeck varen simpatitzar de seguida; varen passar el vespre contant anècdotes i cantant velles cançons. Al final de la vetlada, Steinbeck li va dir: «Una novel·la i un guió són dues coses diferents. Fes el que vulguis amb el llibre».

L'opinió de Johnson sobre les adaptacions és que no havien de satisfer a l'autor, sinó que, per damunt de tot, havien d'estar escrites pel públic. Però, a més, Johnson havia de

LAS UVAS DE LA IRA

transformar el missatge socialista de la novel·la en alguna cosa que Hollywood pogués digerir. Així, per exemple, agafant la frase de la matriarca de la família: «Ningú pot maltractar-nos. Existirem sempre. Som el poble», la traslladava al final de la pel·lícula, i la resumia en «un temps diferent està per venir». Al cap i a la fi, sostenia Johnson, els temes bàsics del llibre no variaven substancialment: amor a la família i a la terra, noblesa de l'esperit humà...

Johnson tenia una gran facilitat per complaure el director i el productor, fins i tot abans d'escriure el guió. Aquesta qualitat li va facilitar la carrera a Hollywood; però part damunt de tot, va ser un bon artesà, com a ell mateix li agradava de considerar-se.